

Инфраструктура квалитета у Републици Србији

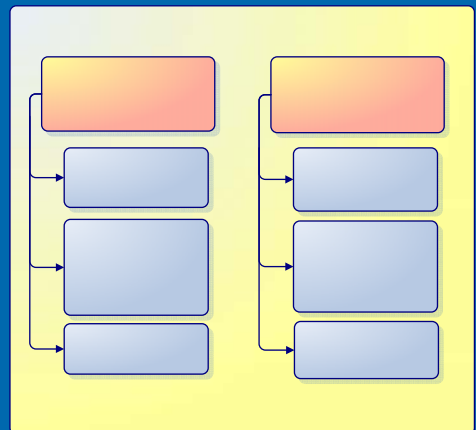

Република Србија
Министарство економије и регионалног развоја-МЕРР
Јелена Поповић, помоћник министра

Јануар 2009

MEPP – Сектор за инфраструктуру квалитета и техничке прописе

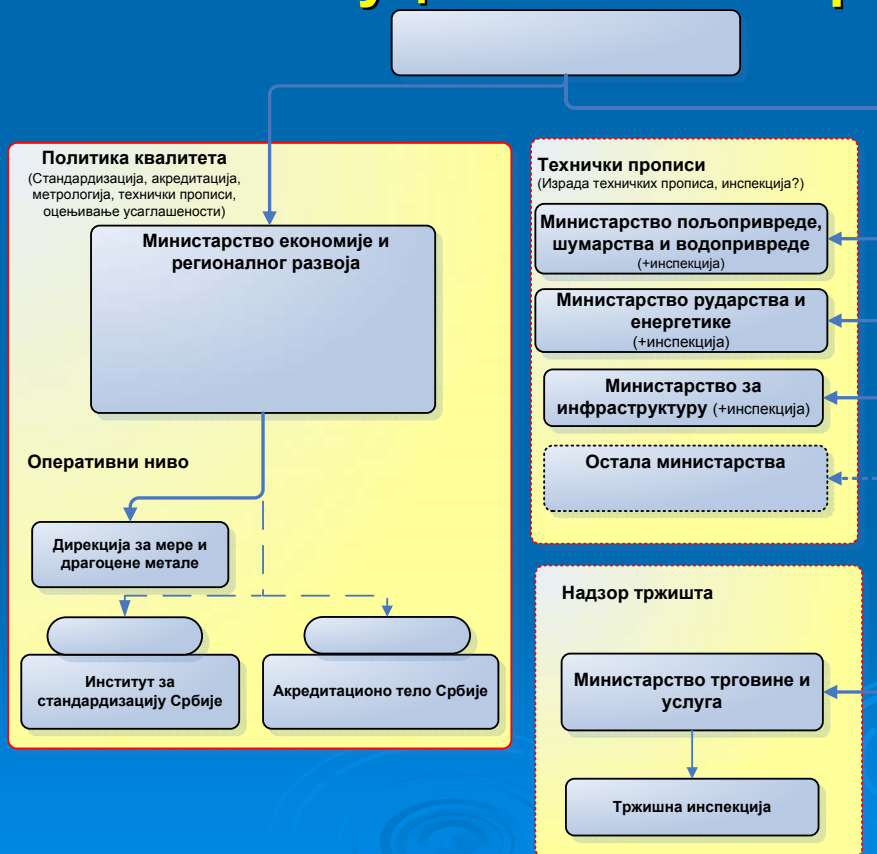
- Организациона јединица основана у мају 2007. (по први пут у Влади Р СРбије)
- Садашња структура од августа 2008 (усаглашена са чланом 77. САП)

Надлежност:

- Креирање правног оквира за **стандардизацију, акредитацију, метрологију** и за **прописивање техничких захтева за производе** - хоризонтална надлежност **(члан 9. Закона о министарствима)**
 - Вођење регистара - техничких прописа, овлашћених тела за оцењивање усаглашености и иностраних исправа и знакова усаглашености
 - пријављивање (нотификација) техничких прописа у припреми према СТО и ЕУ
 - пријављивање именованих тела за оцењивање усаглашености Европској комисији (по стицању чланства у ЕУ)
- Припрема и доношење техничких прописа за индустријске производе из делокруга MEPP **(члан 29. Закона о министарствима)**

Институционални оквир

Влада Р

- Израда техничких прописа за индустријске производе
- Координација у области стандардизације акредитације метрологије
- Овлашћивање и нотификација ТОУ
- Регистар техничких прописа (донетих и у процесу доношења)
- Регистар ТОУ

Постојеће стање и текуће активности МЕРР-а

- Постојећи правни оквир
- Законодавне активности
 - предлози закона упућени у скупштинску процедуру:
 - Закон о техничким захтевима за производе
 - Закон о стандардизацији
 - транспонованье европских директива
- Реализација Акционог плана израде техничких прописа са мерама за њихову примену

I Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености (ЗОТЗ) 1.

Разлози за доношење:

- 1) Усклађивање са правним системом Републике Србије и неопходно унапређење техничког законодавства Републике Србије;
- 2) Усаглашавање са правилима Споразума о техничким препрекама у трговини (ТБТ) Светске трговинске организације (СТО);
- 3) Усаглашавање са техничким законодавством Европске уније (ЕУ).

Важећи Закон није примењив у правном систему Србије нарочито због **централизованог приступа** у погледу припреме и доношења техничких прописа (једно министарство било је надлежно за припрему и доношења тех. прописа у свим областима), а у правном систему Републике Србије **свако министарство, у складу са својим делокругом, прати и уређује поједине области** тј. припрема, предлаже и усваја тех. прописе – члан 29. Закона о министарствима.

I Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености (ЗОТЗ) 2.

ОСНОВНА РЕШЕЊА:

Закон уређује:	<ul style="list-style-type: none">➢ Прописивање техничких захтева за производе➢ Доношење техничких прописа,➢ Оцењивање усаглашености производа са прописаним техничким захтевима➢ Обавезе испоручиоца производа и власника производа у употреби,➢ Важење иностраних исправа о усаглашености и знакова усаглашености,➢ Обавештавање о техничким прописима и поступцима оцењивања усаглашености и➢ Вршење надзора над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона.
Примена:	Овај закон примењује се на све производе, осим на производе за које су технички захтеви уређени посебним законима и прописима донетим на основу тих закона (за преношење директива новог приступа, старог приступа, али и за доношење техничких прописа из нахармонизованог подручја).
Општа обавеза произвођача:	Производ се ставља на тржиште, односно испоручује на тржишту само ако је усаглашен са прописаним техничким захтевима, ако је његова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако је означен у складу с прописима и ако га прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација

I Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености (ЗОТЗ) з.

Циљ доношења техничког прописа	<ul style="list-style-type: none">➤ заштита <u>безбедности</u>, живота и здравља људи,➤ заштита животиња и биљака;➤ заштита животне средине;➤ заштита потрошача и других корисника➤ заштита имовине.
Оцењивање усаглашености	Могу да спроводе: <ul style="list-style-type: none">• произвођач• именовано тело за оцењивање усаглашености (лабораторије, сертификациона тела, контролне организације)• орган државне управе.
Инспекцијски надзор	над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, као и техничких прописа, инспекцијски надзор врше надлежна министарства преко инспектора , у складу са законом којим се уређује организација и делокруг државне управе и другим законима којима се уређује инспекцијски надзор.

ЗОТЗ као правни основ за доношење подзаконских аката и техничких прописа

- **Акти за спровођење закона (хоризонтални подзаконски акти)**
 - 3 уредбе које ће донети Влада
 - 1 правилник који ће донети министар

- **Технички прописи (вертикални подзаконски акти којима ће се транспоновати готово све директиве Новог приступа, али и секторске директиве Старог приступа)**
 - **Правилници које ће донети МЕРР:**
 - 8 директива новог приступа (машине, нисконапонска опрема, електромагнетна компатибилност, лифтови, лична заштитна опрема, мерни инструменти ...)
 - секторске директиве које се односе на дрво, текстил, обућу...
 - остали технички прописи за производе из нехармонизованог подручја на нивоу ЕУ
 - **Сви правилници које ће донети остала Министарства**

II Закон о стандардизацији (ЗОС) 1.

Разлози за доношење:

- Усклађивање са правним системом Републике Србије и неопходно унапређење техничког законодавства Републике Србије;
- Усаглашавање са правилима Споразума о техничким препрекама у трговини (ТБТ) Светске трговинске организације (СТО);
- Усаглашавање са правилима и принципима европске стандардизације.

II Закон о стандардизацији (ЗОС) 2.

ОСНОВНА РЕШЕЊА:

Закон уређује:

- однос према гранској стандардизацији;
- статус и организацију Института;
- првенствену употребу међународних стандарда као основе за израду српских стандарда;
- поступак доношења и проглашења стандарда;
- добровољну примену стандарда и рок престанка важења;
- одредби прописа којима је утврђена обавезна примена стандарда;
- оцењивање усаглашености са стандардима.

Решења Закона омогућавају:

- Наставак преузимања међународних и европских стандарда у систем српских стандарда - пружање 80% европских стандарда као експлицитна обавеза Републике Србије);
- Заинтересованим странама за стандардизацију (привредни субјекти, органи државне управе, удружења потрошача и др.) да учествују у креирању политике стандардизације и раду Института;
- Информисање у области стандардизације и продају међународних, европских и других стандарда развијених земаља, у складу с њиховим правилима.

Акциони план израде техничких прописа са мерама за њихову примену (АП)

ЦИЉЕВИ:

- **успостављање јединственог регистра свих важећих техничких прописа** тј. стварање услова за ефикасно пружање информација о захтевима које је потребно испунити да би се производ пласирао на тржиште → **Информативни центар према захтевима СТО и ЕУ** → **Информативни центар за домаће привредне субјекте и тржишну инспекцију**
- **преузимање надлежности за спровођење, праћење и предлагање измена техничких прописа („власништво над прописом“)** тј. одређивање министарства у чијем делокругу је материја уређена важећим техничким прописима и стандардима са обавезном применом, наслеђеним са нивоа федералне државе или државне заједнице (уз утврђивање првонадлежног министарства за техничке прописе који су у делокругу два или више министарстава);
- **испуњавање захтева СТО** тј. Споразума о техничким препрекама у трговини (ТБТ) **у погледу укидања обавезне примене стандарда**, али уз истовремено задржавање неопходног нивоа безбедности производа доношењем техничких прописа;
- **преиспитивање релевантности свих важећих техничких прописа и стандарда са обавезном применом**, ради израде и доношења неопходних нових техничких прописа;
- **успостављање јединственог регистра овлашћених тела** за оцењивање усаглашености производа са прописаним захтевима;
- **допринос реализацији Националног програма интеграција-НПИ** (припрема услова за свеобухватну анализу постојеће регулативе ради хармонизације са европским законодавством- транспоноване директива).

Очекивани резултати АП

- **Недвосмислено уређен систем техничких прописа**, што подразумева:
 - јасно установљене надлежности
 - стављени ван снаге нерелевантни и контрадикторни технички прописи
 - успостављен информативни/нотификацијски центар → информације о техничким прописима и оцењивању усаглашености (Прилог 1) доступне на једном месту (у МЕРР)
- **Примена свих стандарда добровољна**
 - укидање обавезне примене преко 8.000 стандарда одредбама ЗОТЗ
 - издвајање стандарда са обавезном применом чији захтеви треба да остану обавезујући (став надлежних министарстава – Прилог 2)
 - доношење техничких прописа који се на ексклузиван начин позивају на стандарде из Прилога 2 - свега око 5% стандарда са обавезном применом (Прилог 3)
- **Створене претпоставке за ефикасно преношење директива ЕУ у складу са динамиком дефинисаном у НПИ**

Ради остваривања координираних активности ресорних министарстава и благовременог и целовитог остваривања циљева Акционог плана, **предложено је формирање Координационог тела за реализацију Акционог плана.**

Реализацијом Акционог плана и успостављањем правног оквира усклађеног са правним системом Србије и правилима СТО (донети Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености и Закон о стандардизацији са подзаконским актима) створиће се услови за системско уређење тржишта у погледу безбедности производа.

Приоритети за 2009. годину

- Припрема нацрта Закона о метрологији и нацрта Закона о акредитацији
- Транспонованье европских директива (директива о безбедности машина, електромагнетна компатибилност, нисконапонска опрема...)
- Спровођење Акционог плана израде техничких прописа са мерама за њихову примену
- Израда подзаконских аката за спровођење закона (ЗoS, ЗoTЗ)

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

www.merr.sr.gov.yu